

ಕರಿಜಾಲಿ ಕಾಡಿನ ರೂಪ ಪಡೆದಿರುವ ಕೋಲಾರದ ಕೆರೆಗಳು

ನೀರಗಳ್ಳಿ: ಕೆರೆ ಕಳೆಯಲ್ಲೂ ಚೆಲುವೆಲ್ಲ ತನ್ನದನ್ನುವ ಹೂವು

ಅಲೆಯುತ್ತ ಕೆರೆಯ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಬುರುಡೆ ಬೆಸ್ಸರ ಬಲೆಗಳು ಬೀಜ ಪ್ರಸಾರದ ಕಾಯಕ ಮಾಡಿದವು, ನೂರಾರು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರದ ಕಳೆ ವಿಷ್ಟುಸಮುದ್ರ ತಲುಪಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಪಕ್ಷಿ, ಪ್ರಾಣಿ, ಗಾಳಿಯಿಂದಲೂ ಕಳೆಯಾನ ಕೆರೆಗಳತ್ತ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಊರಿಗೆ ಬಂದವರು ನೀರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೆರೆ ಆಳಲು ಹೊಸ ಕಳೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ.

ಕೊಟ್ಟೂರಿನ ಸನಿಹದ ಕೆರೆ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಕೆರೆಯಂಗಳದ ಕಳ್ಳಕಳೆ ಜಾಲಿ ಕಂಟಿ ಕಡಿದು ನಾಶಪಡಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಿಡ ಕಡಿದ ಬಳಿಕ ಕೆರೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಗಮನಿಸಿ ಹೂಳು ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯ್ತೆಂದರು. 'ಸರ, ದನಾಕಾಯಾಕ, ಕುರಿಮೇಯಿಸಾಕ ಹೆಣ್ ಮಕ್ಕಳು ಬರತಾರ. ಗೊಲ್ಲರು, ಬೆಸ್ಸರು ನೀರಿರ ಜಾಗದಾಗ ಟೆಂಟ್ ಹಾಕಿ ಇರತಾರ. ಕೆರೆಯಂಗಳದ ಜಾಲಿಕಂಟಿ ಹಲವು ಹೆಣ್ ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕು ನುಂಗೇತಿ' ಎಂದರು. ಕರುಳು ಹಿಂಡುವ ಕಥೆ ಕಳೆಗಿಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. 'ಮುಳ್ಳು ಐತಿ ಅಂಥ ಯಾರೂ ಕೆರಿ ಕಡೀ ಬರ ಹಾಂಗಿಲ್ಲ. ಕುಡುಕರು, ಕಾಮುಕರು ಕಂಡವರ ಮಕ್ಕಳ ಹೊತ್ತು ಕಂಟಿ ಒಳಗ ಬಳಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾತಾಡಕ ಮರ್ಯಾದಿ ವಿಷ್ಯ ಅಂತ ಬಡೋರು ಸುಮ್ಮಕಿತಾರ. ದಿನದ ತುತ್ತ ಕಷ್ಟ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಹ್ಯಾಂಗ್ರೀ ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ನೇಶನಕ ಹೋಗ್ತಾರ?'

ಎಂದರು. ಜಲಮೂಲವಾದ ಕೆರೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಹಲವು ಹೆಗಲೆಯರ ಬದುಕಿಗೂ ಕಳೆ ಮುಳ್ಳಾಗಿದೆ.

ಕಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಾಡಾಗುತ್ತದೆ, ನಿರಂತರ ವಾರ್ಷಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಡೆದರೆ ಕೆರೆ ಹಾಳಾಗುವುದೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು, ಪಂಚಾಯತ್, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಊರ ದೇಗುಲಕ್ಕೆ ಕೈಮುಗಿಯಲು ಹೋದಂತೆ 'ಕೆರೆ ದೇವಿ'ಯನ್ನೂ ನೋಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಲಮೂಲಗಳ ಜಾಗೃತಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕೆರೆಯೆಂದರೆ ನೀರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಸಸ್ಯಗಳೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಅವು ಸ್ಥಳೀಯ ಜೀವ ಪರಿಸರದ ಜೊತೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಕಳೆ, ಕೆರೆ ನುಂಗುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು! ಕೆರೆಯಂಚಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಸ್ಯ ಉಳಿಸಬೇಕು? ಕಳೆ ಹೇಗೆ ಕಡಿದು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು? ಅಲ್ಲಿನ ಜೀವಸಂಕುಲ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆರೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಅರಿತು ನಡೆಯಬೇಕು.

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಹಂಬಲಿಸಿದ ಫಲ ಸಮುದಾಯ ನಿರ್ಮಿತ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಳೆ ಕಬಳಿಸಿದೆ. ಕಳೆಯ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಎನೆಯಬಾರದೋ, ಏನೆಲ್ಲ ನಡೆಯಬಾರದೋ ನಡೆಯುತ್ತ ಗ್ರಾಮದ ಜಲ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಓದಿದ ನಾವು ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಓದಲು ಕಲಿಯಬೇಕಲ್ಲವೇ? ■